

Posamezna številka 1 Din mesečno, če se sprejema list v upravi, naročnina 4 Din, na dom in po pošti dostavljen list 5 Din. Celoletna naročnina je 50 Din, polletna 25 Din, četrtletna 13 Din. Cene inseratov po dogovoru.

PONEDELJSKI

SLOVENEK

Uredništvo: Kopitarjeva ul. št. 6 III
Telefon št. 2050 in 2996 — List izhaja vsak ponedeljek

Uprava: Kopitarjeva ulica št. 6
Poštni ček račun Ljubljana 15.179
Telefon št. 2992

Na olimpijskih tekmah v Ga-Pa

Veliki uspehi naših smučarjev

Slalom: Praček 17. Alpska kombinacija: Praček 15.
Čop 22. Čop 25.
Žnidar 31. Žnidar 33.

Ciril Praček

Garmisch-Partenkirchen, 9. febr. Na današnjem slalomu je nastopila od jugoslovanskih tekmovalcev samo trojica in sicer Praček s startno številko 16, Čop s številko 30 ter Žnidar s številko 48. Heim ni nastopil, ker je predčerašnjim s tem, da je izstopil, izgubil pravico do današnjega nastopa.

Praček petnajsti

Sredi mednarodne konkurence je Praček startal po svoji stari navadi popolnoma miren. Vsak njegov gib med tekmovalcem je bil dobro premišljen. Prvi del proge je prevozil v takem stilu, s tako brzi in eleganco, da ni prav nič zaostajal za svetovnimi mojstri. Sreča pa ni nikdar popolna — vsaj ne na smučarski tekmi. Vedno se kaj prijeti, kar zmanjša uspeh tekmovalca. Tako je doletela smola tudi Pračka in to na zadnjem delu proge: zgrešil je vrata, zalet ga je vrgel precej mimo; moral se je vracati nazaj na progo, s tem pa je seveda zgubil brzi in čas. Pa tudi ta kočljiv položaj Pračka ni zbežal. Postopal je tako, kakor je bilo v danem primeru najbolj pametno: Z vsemi močmi se je oprl ob palico ter se pogol na progi, da je do cilja vsaj nekaj popravil. Dosegel je čas 94,4. Vozil je torej le 9 sekund slabše kakor Birger Ruud. Njegov uspeh moramo pravilno oceniti tudi po tem, da je najboljši Čeh Hromádka, ki je dosegel v smuku isto mesto kakor Praček, rabil za slalom-progo celih 147 sekund.

V drugem teku je Praček gledalce naravnost prevzel. Nihče ni pričakoval od mladega Jeseničana kolikšnih sposobnosti. Zboljšal je svoj drugi tek skoraj za celi dve sekundi ter pustil za seboj celo vrsto tekmecev drugih narodnosti. Ne bomo še posebej povdarjali, kak triumf je nastal po tem Pračkovem uspehu med Jugoslovani, ki prisostvujejo tekmam.

Praček je torej dosegel v prvem teku 94,4, v drugem pa 92,6. Skupaj 187, ter se je s tem časom plasiral na 17. mesto v tekmovalstvu slaloma. Končni rezultat kombiniranega tekmovalstva (smuk in slalom) pa ga je postavil na 15. mesto.

Čop pet in dvajseti

Kraeno se je držal tudi Čop, ki je sicer zdrsel s proge, pa je vendarle dosegel v prvem teku čas 98,3, kar je za njegovo 30. mesto v smuku za kombinacijo izvrsten rezultat. Pred njim je v smuku 15 vozačev, ki imajo v slalomu (1. tek) slabši uspeh kakor on. V drugem teku je čas še izboljšal ter dosegel 97,4, tako znaša njegov čas v obeh

tekah 195,9. Vozil je torej le okrog 9 sekund slabše kakor Praček. Plasiral se je Čop v slalomu na 22. mesto, v skupni kvalifikaciji za kombinacijo pa na 25. mesto.

Žnidar tri in trideseti

Žnidar je startal s številko 48. Ko je zdrčel s starta, je kazalo, da bo odrezal odlično. Kmalu je izginil za obronek proti »muldu«. Ker ga pa predolgo ni bilo iz nje, je že bilo slutiti nesrečo. In res se je kmalu pokazal Žnidar v spodnjem delu proge ves bel. Sredi proge je moral torej zariti v sneg, kar mu je ne samo odvzelo mnogo dragocenih sekund, marveč je moral ponovno doseči ono brzi, ki jo je imel do mesta, kjer je pade! Kljub temu pa je dosegel še časten čas 110,7. Tega rezultata z ozirom na progo in z ozirom na ogromno svetovno konkurenco, ni podcenjevali; je še namreč desetine tekmovalcev, ki so se spovzpeli s časom na 150 sekund. V drugem teku je dosegel 118,1. Skupen čas obeh njegovih tekov znaša torej 195,9. S tem je zasedel v slalomu 31. mesto, v kvalifikaciji za alpsko kombinacijo pa 33. mesto.

Uspeh

naših tekmovalcev je presegel vsa pričakovanja. Ko so odhajali na tekmovalstvo v Nemčijo, smo jim sicer vsi želeli čim boljših uspehov, računali pa smo z mednarodno in svetovno konkurenco ter si nismo upali misliti, da se bodo naši sicer tako ambiciozni in vzrajni tekmovalci mogli uveljaviti v tej konkurenci svetovnih smučarskih kapacitet.

S tem, da so naši trije alpski tekmovalci pustili za seboj celo vrsto reprezentanc drugih narodnosti in da so se vsi trije plasirali za finale, so se bolj, kakor je kdo mogel zahtevati ali želeli, oddolžili nadam, ki jih je vanje stavila domovina. Tako častno kakor danes naši športniki svoje domovine na tujih tleh še nikdar niso zastopali. Današnji

uspeh moremo primerjati le še z lanskoletnim desetim mestom, ki ga je Smolej dosegel na 50 km vztrajnostnem teku na Tatrah. Rekl smo pa že, da sreča nikdar ni popolna in moramo pri tej priliki zabeležiti tudi škodo, ki je nastala s tem, da tekmovalcev, v katerega smo polagali največje nade, danes ni nastopil. Če bi danes tudi Heim zastopal svojo domovino tako častno kakor tovariši, bi bilo naše veselje popolno. To le v toliko, kolikor se tiče pač skupne kvalifikacije celotne skupine!

Hockey tekme

V hokeju na ledu je Českoslovaška premagala Francijo z 2:0. Navzočih je bilo 8000 gledalcev. V prvi tretjini je francosko moštvo igralo odlično, češkoslovaški vratar je branil vse. V drugi tretjini so prevladovali Čehoslovaki, v tretji so imeli zopet Francozi več šans, ki pa jih niso izkoristili. Gole za Českoslovaško sta dala Kučera in Jirotko.

Tekma med Avstrijo in Letonsko se je končala z 4:0. Najboljši igralec na terenu je bil letonski vratar Lapajnis.

Kaj bo v ponedeljek

V ponedeljek imajo naši tekmovalci prvo klasično disciplino, ko bodo startali v stafetnem teku 4 krat 10 km. Tu bo nastopilo 16 postav raznih narodnosti. Pri zrebanju so dobili naši tekmovalci startno številko 6 in bodo tako startali za Italijani. Vodja naše reprezentance g. Gnidovec je določil sledečo postavo: 1. Knap. 2. Jakopič Gustel. 3. Klančnik. 4. Smolej. Ni pa izključeno, da se ta postava neposredno pred startom še spremeni, ker opazuje naš trener Kuizma formo tekmovalcev tudi še v Ga-Pa in bo končno v sporazumu z vodjo Gnidovcem izbral za štafeto res najboljši tekače. V torek je prost dan.

Nadaljna poročila iz Ga-Pa na 4. strani.

Starhemberg vendarle pri Otonu

„Dvoličnost Starhemberga“
Angleški tisk o pariških razgovorih

London, 9. febr. c. Angleško časopisje, med njimi »Morning Post« in »Daily Telegraph« se zelo hudujeta nad nadvojvodo Otonom, ki je prišel v Pariz v najbolj neugodnem trenutku. Hudujeta se pa tudi nad Starhembergom, o katerem pravita, da imata trdne dokaze, da se je navzlic vsem nasprotnim trditvam le sestal z Otonom nekje v pariški okolici. Lista pravita, da je še le po tem sestanku knez Starhemberg začel jemati nazaj besede, ki jih je prej dal in izjave, v katerih je naglašal, kako se Avstrija odreka Habsburžanom. Angleška lista podčrtujeta dvojezičnost avstrijskega zveznega kancelarja ter prijavljata, da sta napravila oba zelo slabo uslugo Avstriji.

Najbolj pa je presenetila angleško javnost vest poluradne agencije Reuter, ki trdi, da je bil Oton takoj po svojem prihodu v Pariz pri knezu Starhembergu, ter da ga je pregovoril, naj zanika svoje izjave in pri francoski vladi vztraja pri habsburških zahtevah Avstrije. Uradno poročilo avstrijske vlade, ki je na koncu Starhembergovega bivanja v Parizu izšlo iz avstrijskega poslanstva in v katerem Avstrija tako rekoč vztraja pri svojem starem stališču, je torej le uspeh Otonovega obiska pri Starhembergu. Reuter pristavlja, da je takoj nastalo hladno ozračje med pariškimi diplomati, ki je vse dobro razpoloženje zagnalo in države Male zveze zopet navdalo z nezaupanjem do avstrijskih obljub in do možnosti sodelovanja z Avstrijo.

»Daily Telegraph« piše na koncu, »da je stvar pred nekaj meseci stala ugodno za nadvojvodo Otona, ker se je takrat tudi v Londonu mislilo o njem, da bo središče odpora proti hitlerjevski Nemčiji na eni, jamstvo za neodvisnost Avstrije od Italije na drugi strani. Danes je položaj popolnoma drug. Italija se je zarila v Abesinijo in Avstrija mora iskati pomoči proti Hitlerju drugod. S tem, da je Oton prišel v Pariz, je Avstriji zelo škodoval in brez dvoma je škodoval tudi največ svojim lastnim izgledom, da se kdaj vrne na Dunaj.«

Kraljeva diktatura v Grčiji?

Vprašanje puntarskih častnikov rešeno - Kralj neomejen gospodar vse grške vojske

Paris, 9. febr. SE. Pariška izdaja angleškega lista »Daily Mail« javlja iz grške prestolice, da se tam pripravljajo zanimive spremembe. Kralj Jurij je hotel po svojem povratku na grški prestol doseči popolno notranje-politično spravo ter je s svojimi amnestijami, s katero je bilo odpuščeno vsem onim, ki so se udeležili venizelističnega državnega udara, dosegel, da je Venizelosa liberalna stranka mirno pristala na novo ustavo. Amnestiran je bil tudi Venizelos, ki ga je pokojni general Kondilis obsodil na smrt. Težje pa je postalo vprašanje za one častnike vojske in mornarice, ki so se udeležili Venizelosove revolucije ter so se borili proti rednim grškim četam. Kralj je zahteval, da želi da se tudi ti častniki, ki jih je prejšnji režim odpustil iz službe, vrnejo nazaj na svoja mesta, ako niso bili obsojeni od vojnega sodišča. Zdi se pa, da je kraljeva volja naletela med vojaškimi krogi na uporno nezadovoljnost, kajti častniški zbor se je protivil temu, da bi se puntarjem dovolil povratek v armado, ker je že itak dovolj, če se jih kot civiliste pusti pri miru. Baje je prišlo več deputacij raznih odredov vojske na dvor, kjer so hoteli vplivati na kralja Jurija, naj venizelističnih častnikov nikar ne sprejema nazaj v vojsko.

Sinoči pa je nenadoma, medtem ko je večerno časopisje še v strastnih člankih debatiralo o tem vprašanju ter govorilo deloma za povratek puntarskih častnikov, deloma pisalo proti njim, prišla v mesto nepričakovana vest, da je kralj Jurij predložil vladi dekret, ki popolnoma na nov način urejuje vprašanje nastavitve častnikov. Kraljevi dekret namreč izrecno določa,

da je vrhovni poveljnik vse grške oborožene sile, tako na suhem, kakor na morju in v zraku grški kralj, ki mu edino pripada tudi pravica imenovanja častnikov ter jih iz vojske odpuščati.

Kraljevi dekret je po atenskih ulicah povzročil veliko živahnost in posamezne politične stranke so se takoj sestale k odborovim sejam, da novo nastali politični položaj presodijo.

Knez-namestnik o sodelovanju Francije in Jugoslavije

Pariz, 9. febr. AA. O svojem bivanju v francoski prestolnici, je dal knez-namestnik Pavle posebno izjavo, ki jo objavlja »Temps« in si se glasi: Srečen sem, da sem lahko stopil v stike z različnimi predstavniki vaše vlade in da sem jih mogel popolnoma objektivno stališče moje države napram vprašanem, ki so v prvi vrsti združena z državami srednje Evrope, na prvem mestu pa vprašanji, ki so važna za države Male antante. Ali mi ponavljam, da smo ugotovili popolno istovetnost s stališča Francije in Jugoslavije v vseh vprašanih in da nam je to omogočilo ugotoviti popolno politično solidarnost obeh držav.

O zunanjih politiki Jugoslavije pravi Nj. kr. Vis. knez-namestnik Pavle:

Jugoslovanska zunanja politika se ravna po svojih tradicionalnih ravni črti in sodišča v svojih ciljih in metodah z zunanjo politiko Francije, ker so obema državama bistveni cilji ohranitev mira, okrepitev sistema kolektivne varnosti in zaščita svoje nacionalne neodvisnosti. Pri tej priliki sem lahko prepričan vaše voditelje, da more Francija v vsakem primeru računati na Jugoslavijo in na njeno tradicionalno lojalnost.

Moje bivanje v Parizu je bilo žal kratko. Vselej, ko zapuščam vašo krasno prestolnico, mi je žal, da ne morem videti tistega, kar ste pridobili na znanstvenem polju in v umetnosti in da nisem mogel podprati vse množične prijatelje, ki jih imam med vami. Zato jih z zadovoljstvom pozdravljam na »Tempsu« in pošiljam svoje tople misli vsej Franciji, naši zvesti zaveznici iz dobrih in slabih dni.

Seja banovinskega odbora JRZ

Celje, 9. februarja.

Danes je bila v Celju druga seja banovinskega odbora JRZ za dravsko banovino, katere so se udeležili polnoštevilno skoro vsi člani odbora. Seja je bila v klubovi sobi v Ljudsk. posojilnici in jo je vodil minister dr. Krek kot podpredsednik banovinskega odbora JRZ za dravsko banovino. Dr. Krek je podal poročilo o političnem položaju, ki je bilo vzeto na znanje z velikim zadovoljstvom.

Druga točka dnevnega reda je bil referat o kreditih sploh. Referat je bil zelo izrčen, kar je povzročilo živahno debato, pri kateri so sodelovali številni udeleženci. Kot tretja točka je bil na dnevnem redu referat o davkih. Ker je ta referat za eno sejo preobširen, bo referat na drugi seji nadaljeval to vprašanje. Ta referat kot tudi ko-referat sta vzbudila zelo živahno zanimanje in pa debato.

Pred zaključkom seje, ki je trajala 4 ure in pol, sta bila sprejeta z velikim navdušenjem pozdravi in zaupnica predsedniku banovinskega odbora JRZ za dravsko banovino, notranjemu ministru dr. A. Korošcu.

Viada za kočevske rudarje

Belgrad, 9. febr. m. Na intervencijo obeh slovenskih ministrov je minister za socialno politiko Dragiša Cvetković odredil, da se takoj odpošljeta dva vagona koruze na postajo Velike Lašče za prehrano brezposelnih delavcev v Kočevju. Na intervencijo obeh slovenskih ministrov so bili te dni tudi odposlani trije vagoni koruze, in sicer izven banovinske kvote za brezposelne delavce: 1 vagon v Trbovlje, 1 vagon v Bohinjsko Bistrico, 1 vagon pa v Ribnico.

Velblod zadnja rešitev. Na abesinskem severnem bojišču so ceete, ki so na razpolago za italijanski dovoz, deloma v tako slabem stanju, da tovorni avtomobili, ki se težavo ali pa sploh ne morejo sanjati. Edino zanesljivo prevozno sredstvo ostanejo, kakor nam kaže slika — velblodi.

Kulturni boj v Nemčiji

Mannheim 9. febr. AA. Duhovnika Franca Staelmanna je sodišče obsodilo na 9 mesecev zapora. Obsodilo ga je zaradi nekaj odstavkov njegove pridige. Po mnenju sodnikov so obsegali ti odstavki »kritiko nacionalnosocialistične države«.

136 let je star

Pariz, 9. febr. AA. Havas poroča iz Taisa v Kavkazu, da je lamkaj neki Georgijev po imenu Bakraze proslavil 136 rojstni dan.

Mariborsko Muzejsko društvo

Veliki uspehi s skromnimi sredstvi

Maribor, 9. febr.

Letošnji občni zbor Muzejskega društva v Mariboru je bil danes ob 10 dopoldne v čitalnici Študijske knjižnice pod predsedstvom zaslužnega prelata dr. Kovačiča. Tajnik prof. Franjo Baš je dal delovno poročilo za leto 1935.

Lansko leto je obiskalo muzej 3998 oseb, poleg tega pa nad 200 znanslencov, domačin in tujih. Muzejsko društvo ima 301 člana, med katerimi so zastopani vsi mariborski sloji. Pri delu v preteklem letu je odbor usmeril delo v narodopisno smer. Pa tudi arheološka zbirka pri tem ni trpela. Iz Smartnega na Pohorju je pridobil tri napisne rimske kamne in oltar Saxona, iz Smarja pri Jelšah ravno tako rimske podstavke in rimski prag. Potem je dobil neolitike najdbe iz Sv. Miklavža pri Ormožu in v Markovcih, v Rušah so se ugotovile hallstattske slavbe in goški podstavki na ruški Kalvariji, odkril se je rimski nagrobnik pri Sv. Jakobu v Slov. gorah, in Mitrova plošča na Fali. Pridobil je tudi numizmatično zbirko, pomnožila se je umetniška zbirka z darili in dokupi, očistile so se slike na olje, kulturno-zgodovinske zbirke so bile spopolnjene s tradicionalnimi tržimi opremami iz Lemberga, etnografsko pa z zbirko skrinj iz Meziške doline. Zelo je narasla zbirka slik na steklo iz mariborske okolice. V mariborski mestni zbirki je končno urejena razstava generala Maistra. S številnimi pridobitvami se je spopolnila tudi zoološka zbirka, ki dobiva s pomočjo Slovenskega lovskega društva razne pri nas ustrleljene redkosti. Mineraloško-paleontološka zbirka je pridobila lepe petrefakte iz neposredne mariborske okolice.

V ostalem je društvo stremelo, da pokaže javnosti, da ni mariborski muzej neka specialna ustanova ljubiteljev starin, temveč je to ena osrednjih kulturnih ustanov mariborskih, ki ni ustanov-

ljena radi spomenikov samih, ki bi mogli biti tudi kje drugje, temveč radi Maribora in Mariborčanov, katerih kulturni nivo bo moral predstavljati muzej.

Muzejsko društvo popolnoma upošteva današnje razmere Maribora, vendar je prepričano, da spada v Mariborski grad, ker je nameslitev muzeja v gradu najkulturnejša trajno najbolj praktična in gospodarsko najbolj poceni rešitev težav. Na razpolago nima danes absolutno ničesar in je današnji muzej bolj podoben muzejskemu magacinu kakor pa muzejski razstavi. Muzejsko društvo apelira ponovno na vse predstavnike Maribora, da storijo vse, da pride muzej v definitivne prostore. Naša kulturna zgodovina jim bo za to hvaležna.

Važno delo Muzejskega društva je bilo tudi sodelovanje pri varstvu spomenikov. V tem stremelju je društvo našlo razumevanje pri mariborski občini, manj pa v javnosti, ki s svojo »amerikanizacijo« kaže da se pomankljivo vživlja v krajevne razmere. Odločno zavrača društvo trditve, da varstvo spomenikov vzdržuje nacionalno zunanost Maribora.

Preglednika računov dr. Dolar in N. Vrabl sta pregledovala blaginjske knjige, jih našla v redu in predlagala absolutorij. O društveni knjižnici je poročal I. Glaser. Za knjižnico, ki je inkorporirana študijski knjižnici, je društvo izdalo 4000 Din.

Dr. Stele je bil na predlog soglasno sprejet za častnega člana zaradi zasluga za muzej. Društvo je iskreno čestital k uspehu v imenu ordinarijata in bogoslovnega učilišča stolni dekan dr. Cukala. Poudaril je, da ima Cerkev interes na ohraniti folklorne in zgodovinskih spomenikov. Ordinarijal je Muzejskemu društvu hvaležen in mu bo šel vedno na roko. V imenu mestne občine je ravnatelj Bogdan Popovnik obljubil muzeju podporo v okviru finančne možnosti. Predsednik dr. Kovačič se je zahvalil obema za dobrohotne besede.

Nižji poštni uslužbenci so dobili pravo predstavništvo

Zadoščenje bivšemu predsedniku g. Penku

Ljubljana, 9. febr.

Naši javnosti so bili delno znani veliki spori, ki so vladali zadnja leta v Društvu nižjih uslužbencev poštotelegrafske stroke, sekce Ljubljana. To društvo so si poštni uslužbenci pod prejšnjimi režiimi s težavo priborili in šele državnih svet jim je oktobra 1932 potrdil pravico do obstoja. Glavno zaslugo za priznanje tega društva pa je imel predsednik gosp. Josip Penko. Pod režimom bivšega vršilca dolžnosti poštne ravnatelja dr. Tavzesa, pa so se pričele proti Penku neokusne intrige in posledica je bila, da so prevzeli društvo drugi ljudje, ki so danes na rednem občnem zboru zelo klaverno propadli. G. Josip Penko pa je dobil z izidom današnjih volitev zadoščenje, ki ga bolj sijajnega ni pričakoval ni bilo.

Občni zbor je bil napovedan za danes ob pol 2, pričel pa se je ob pol 3 dopoldne. Udeležil se ga je tudi bivši tajnik in bivši urednik glavnega lista poštarjev g. Vasiljevič iz Belgrada. — Na predlog g. Sojerja je bila sprejeta udanostna brzojavka Ni. Vel. kralju Petru II., ter pozdravne brzojavke ministrom dr. Kaludjeriču kot resornemu ministru, notranjemu ministru dr. Korošču, ministru dr. Kreku, načelniku v poštnem ministru dr. Račicu in Osrednji organizaciji nižjih poštinskih uslužbencev v Belgradu. Predsednik Sojer je imel precej platičnen govor, v katerem je priznaval, da članstvo obunuje nad uspehi organizacije, toda lenu niso krivi voditelji organizacije, temveč splošna kriza, v katero so zabredli država in vsi stanovni. Omenjal je tudi intervencijo organizacije glede obteke, napredovanja, nastavitve dnevnice, dopustov itd. Priznaval je, da kaže poštni minister dr. Kaludjerič polno umevanje za težnje nižjih poštinskih uslužbencev v vseh ozirom. Poštno uslužbenstvo ima od ministra tudi zagotovila, da mu bo v vseh možnih merah ustreženo.

Tajnik g. Dvoršak je imel stilistično lepo, konkretno pa nekoliko nejasno poročilo o delovanju društva. Pritoževal se je nad delno nezavednostjo članov ter nad neko gonjo medsebojnih frakcij v društvu, ni pa povedal, koga pod temi trditvami misli. Očrtal je razmerje v sekciji savske banovine, ki jih bo morala ta sekcija urediti še pred splošnim kongresom nižjih poštinskih uslužbencev, ki bo letos v Splitu. Predsednik Sojer in tajnik Dvoršak sta izjavila, da sicer ne računata več na svoji funkciji, zadnji pa je obljubil svoje pozitivno sodelovanje. Blaginjak g. Kresc je podal poročilo, ki je kolikor toliko ugodno, ker premoženjsko stanje izkazuje še nekakšen pribitek. Članov društva je sedaj 560. Nadzorstveno poročilo za zaupnico je bilo soglasno sprejeto.

Daljši govor je imel bivši tajnik in urednik osrednjega glasila Vasiljevič iz Belgrada, ki ima slučajno opravke v Sloveniji, kjer popravlja telefonske napeljave. Dasi ni bil uradni delegat osrednjega odbora, iz katerega je izstopil, je očrtal precej neprijetno sliko o osrednjem odboru samem, ter opisal tudi žalostne razmere, v katerih žive nižji poštni uslužbenci po deželi v Srbiji, kjer mora biti pismonoša včasih pastir, drvar, pestunja, hlapec ali kaj podobnega poštnemu upravniku. — Pojasnil je, da je vzrok, zakaj poštni uslužbenci še ne dobe službenih obteke v tem, ker so predpisi za licencijo neznesni, da pa minister Kaludjerič obljublja te predpise obiti s stariim letnim in še dodatnim denarnim prispevkom, s katerimi bi si poštarji nabavili službene obleke. Vasiljevič je naglašal, da slovenski poštarji stvarno in brezno gledajo na položaj ter se bore za svoje koristi, medtem ko se druge sekcije po južnih krajih bore šele za konstituiranje in z društvenimi nolanjnimi razmerami. Poročal je tudi o znesku nad 200.000 dinarjev, ki je naložen v Poštni hranilnici in je namenjen za zdravstvene doma poštarjev.

Razvila se je krašja debata o službenih obtekah in o omenjenem fondu v PH, ki se je v sodelstvu zaključila, da je to še delo prihodnjega odbora in pa kongresa v Splitu.

Ze pri debati o volitvah se je pokazalo, da je dosednji odbor v veliki manjšini in da tudi prisilni takozvane »kompromisne« liste nimajo zaslombe v članstvu. Vloženi sta bili dve listi, in sicer na čelu »kompromisne« liste dosednji tajnik g. Dvoršak, na čelu druge liste pa prejšnji predsednik g. Josip Penko. Dosednji predsednik gosp. Sojer je kandidiral na prvi listi kot nadzornik. Za prvo listo sta glasovala le dva člana, za drugo pa vsi drugi obtemen z delegatom g. Šerbecem iz Maribora, ki je imel okoli 200 pooblastil.

Odbor je bil izvoljen tako: predsednik Josip Penko, tajnik Josip Bizovičar, blaginjak Drago Rožar, za odbornike Lovro Nahligal, Pavle Smrekar, Franc Hrovat, Peter Jermol, Marjan Širme, Lado Hveliček, v nadzorstvo pa Vinko Klančar, Josip Suhar, Franc Zajc in Marjan Bezjak.

Predsednik Penko je izjavil: »Zahvaljujem se

za izvolitev ter prevzemam težko delo predsednika. Imeli pa smo še težje delo, saj se je prav na zadnjem kongresu izkazalo, da so nas podpirali Srbi in Hrvatje, da nas pa nekateri naši tovaršiji Slovenci niso hoteli samo podpirati, temveč so delali celo proti nam. Nikdar nisem uganjal v društvu politike in obljubljam nagrado tisoč dinarjev slehernemu, kdor mi dokaže, da sem kdaj v društvu politiko uganjal. Toda nikdar več se ne bo zgodilo, da bi nam kdo grozil, čes, da »punktaš« ne smejo več v odbor ter da moramo vsi pristopiti v jugoslovansko nacionalno stranko. Zase in za svoj odbor obljubljam poštno delo v društvu in ne bomo si pustili groziti od nikogar, kdor ima maslo na glavi!»

Ta nagovor novega predsednika je bil skoraj od vsega članstva spremljan z navdušenim pritrjevanjem, z vzklikanjem novemu predsedniku in s splošnim odobravanjem. Sledile so nato še slučajnosti, kakor je predsednik Penko zaključil občni zbor.

Papežev dan v Belgradu

Belgrad, 9. febr. m. Danes je bila tukaj slovesna proslava papeškega dne. Dopoldne je bila pontifikalna sv. maša z govorom tukajšnjega nadškofa Rodiča. Popoldne ob 4 pa je bila v dvorani zavoda sv. Jožeta svečana akademija, na kateri je govoril Ladislav Preller o življenju in delu papeža Pija XI. Na akademiji je deklirali mladinski zbor pod vodstvom kateheta Ulage dovršeno zapel venček slovenskih narodnih.

Bolgarski poslanik odhaja — novi poslanik: Bečko Karadžov

Belgrad, 9. febr. m. Danes je zapustil svoje dosežanje službeno mesto bolgarski poslanik Dimo Kazasov, ki je upokojen. Na železniški postaji so se od njega poslovili vsi člani tukajšnjega diplomatskega zbora ter predsednik kr. vlade in zunanji minister dr. Milan Stojadinovič. Na izpraznjeno mesto prihaja v Belgrad dosežani bolgarski poslanik v Pragi Bečko Karadžov. Novi bolgarski poslanik v Belgradu je po končanem gimnazijah študijah stopil v vojno akademijo. Kot častnik je prebil nekaj časa v armadi ter na dvoru. Pozneje je stopil v službo v zunanjem ministru ter je služboval na bolgarskem poslaništvu na Dunaju in v Rimu, nekaj časa pa je bil tudi generalni konzul v Milanu. Kot načelnik konzularnega oddelka je sodeloval lani v trgovinskih pogajanjih, ki so se vodila med našo državo in Bolgarijo. S položaja načelnika konzularnega oddelka je bil imenovan za bolgarskega poslanika v Pragi, odkoder prihaja sedaj v Belgrad.

Učiteljske spremembe

Belgrad, 9. febr. m. Z odlokom prosvetnega ministra so postavljeni za učitelje na narodnih solah naslednji kandidati: Karel Čuček v Strojno pri Dravogradu, Rudolf Jedretič v Sentursko goro pri Kranju, Anton Korban v Dragatuš pri Črnomlju, Borislav Kralj v Centibo pri Dolnji Lendavi, Jakob Stefančič v Moščance, Bogdan Zolnir v Petrovo vas, okraj Črnomelj, Emil Ozmet v Kotleje, Ferdinand Wuser v Zabrdno, okraj Škofja Loka, Borislav Ferlinc v Markovce.

Nov grob

† V visoki starosti 87 let je umrl včeraj dopoldne ob 9 z gledel krščanski mož in oče gospod Janez Hren, hišni posestnik v Bezuljku, občina Begunje pri Cerknici. Ze njegov rajnik oče je bil naročnik »Domoljuba« in »Slovenca« odkar izhajata, zvestobo obema listoma pa je do svoje smrti ohranil tudi on. Zapustil je pet sinov in tri hčerke, izmed katerih so — razen enega sina in hčerke, ki sta ostala doma — že vsi poročeni. Bil je vsesok poštenjak in kremenit značaj. N. v m. p. Zalujocim naše iskreno sožalje!

Mariborski drobci

Akademija naraščaja Jadranske straže. Naraščaja JS v Mariboru je imel danes ob 15 akademij v dvorani Union in spomin vladike Strossmayerja. Akademija je odlično uspeła.

Gasilska župa Maribor mesto in Maribor desni breg, v katerih je včlanjenih 33 čet, sta priridili danes gasilske tečaje, ki so trajali od 8 zjutraj do 6 zvečer.

Smrtonosen padec z lestve. V Zgornjih Hočah se je pripetila tragična nesreča. Z lestve je padla 35 letna posestnica Barbara Visočnik, ki si zlo-milno hrbtenico. Prepeljali so jo v mariborsko bolnišnico, kjer pa ji niso mogli več pomagati. Kmalu po prevozu je umrla.

Mussolini je hotel sporazum...

Preprečil ga je padec ministra Hoareja

London, 9. febr. a. AA. Današnji »Observer« objavlja dopis konservativnega poslanca Arlura Wilsona, ki opisuje svoj razgovor s predsednikom italijanske vlade Mussolinijem.

Po poročilu poslanca Wilsona mu je Mussolini izjavil, da je bil pripravljen sprejeti Laval-Hoarov predlog, da pa je Velika Britanija ta predlog umaknila in izrekla nezaupnico svojemu zunanjemu ministru, preden je mogel to storiti. Mussolini je izjavil doslovno:

Pripravil sem bil že obziren predlog, ki bi bil lahko lvoril podlago za pogajanja. Zaradi vaše angleške akcije je bilo prelite dokaj Italijanske krvi, in mnogo abesinske krvi brez potrebe.

Na kraju svojega razgovora je Mussolini izjavil, da bodo države, ki sodelujejo pri sankcijah, dokončno izgubile italijansko tržišče. Italija po rešitvi sedanjege spora ne bo mogla odstopiti od gospodarskih ukrepov, ki jih je sprejela v obrambo od sankcij.

4 člani velikega fašističnega sveta na afriških frontah

Rim, 9. febr. b. Včeraj so odpotovali na abesinska bojišča nekateri najbolj vidni člani visokega fašističnega sveta. Med njimi se nahaja grof Ciano, Mussolinijev zet, ki bo prevzel zopet vodstvo bombnih letalskih skupin. Nadalje generalni tajnik fašistične stranke Starace, ki prevzame vrhovno poveljstvo nad fašističnimi črnosrajčniki (milicijci). Tretji med njimi je Farinacci, ki dobi bombno letalo v skupini grofa Ciano. Četrti fašistični mogočnik je guverner Rima Bottai, ki pride na severno fronto. Tudi o Grandiju se govori, da dobi novo važno funkcijo. Pri Mussoliniju je bil tudi ravnatelj Fiat-avtotovaren, ki je po odhodu od šefa vlade izjavil, da njegove tovarne silno delujejo in da je trenutno zaposlenih 40.000 delavcev.

Maršal Badoglio poide

Rim, 8. febr. b. V tukajšnjih vojaških krogih se trdi, da bo imenovan za šefa italijanske armade general de Bono še pred prihodom maršala Badoglija iz Afrike. Iz zanesljivega vira se čuje, da bo maršal Badoglio zares odpoklican, ker ni dosegel v Afriki prav nobenih uspehov, ki bi se jih lahko smatralo kot njegovo zaslugo. Vse, kar je dosegel, je dosegel general Graziani, ki pa dela, kakor je že znano, popolnoma na lastno pest.

Topovi proti tankom prihajajo v Addis Abebo

Addis Abeba, 9. febr. b. Semkaj je prispelo 37 protiletalskih topov najnovejšega modela, nadalje 37 topov proti tankom, ki so čisto novega izuma in se do sedaj še niso uporabljali na nobenem bojišču. Topovi proti tankom imajo kalibre 3,7 cm. a imajo silno udarno moč, ki prebije vsak oklop. Posebne topovske krogle so tako izdelane, da strahovito eksplodirajo trenutek zatem, ko so prebile jekleno ploščo. Eksplozija torej uniči vse notranje priprave v tankih in vžge bencin ter povzroči eksplozijo tanka. Topovi nosijo na dolge razdalje. Ti topovi, ki jim bodo sledili še drugi, ne prihajajo iz nemških tovarn, ampak nosijo oznako švicarske orožarne Solothurn, toda strokovnjaki trdijo, da so vsaj gotovi deli topov bili izdelani v nemških tovarnah in da so jih švicarske tovarne samo sestavile in pod svojim naslovom odposlale.

Nedeljski nogomet

HERMES : ZELEZNICAR (ZAGREB) 3:2 (0:1)

Obe moštvi sta nastopili v svojih najboljših postavah. Tekma se je igrala za pokal železničarskih klubov.

Igra je bila dokaj medla in zanimiva je za momente. Železničarji so pokazali sicer par lepih potez v napadu, to pa je bilo tudi vse.

Hermežani so nam pokazali še manj: napad je bil neokreten in počasen, krilci niso bili sposobni povezati poedine dele moštva, branilca pa sta še kolikor toliko zadovoljila, vendar vselej nista bila kos hitrim Zeleznicarjem. V ostalem je igra obeh moštev večinoma sličila brezsmiselnemu nabijanju žoge, kar je predvsem pripisovati zimskemu počitku.

Poteku igre bi bolj odgovarjal neodločen rezultat. Goli za Zeleznicarje so padli koncem prvega in v 5. minuti drugega polčasa. Za Hermes pa vsi trije v drugem polčasu. Drugi gol za Hermes je bil avto-gol Zeleznicarjev.

H koncu bi pripomnili, da je bilo na igrišču med igralci Hermesa vse preveč nepotrebnega prerekanja. Neglede na slab vtis, je to tudi znak, da v moštvi ni vse v redu.

Sodil je dobro g. Camernik. le včas h je dopustil Hermežanom nekoliko preostro igro.

ZELEZNICAR (MARIBOR) : ILIRIJA 4:1 (2:1)

Ker je zgrebski Hašk v zadnjem trenutku odpovedal svoje gostovanje, se je znašla Ilirija v neprijetnem položaju. Rešila pa ga je s tem, da je povabila v goste mariborske Zeleznicarje.

Moštvi eta nastopili v sledečih postavah: Zeleznicar: Schweighofer, Frančes II., Ronjak, Eferl, Frančes I., Antoličič, Golinar, Bacnik, Turk, Pavlin, Konrad.

Ilirija: Rožič (Markič), Žitnik, Berglez, Untertreiter, Sočan, Lah II., Slapar, Lah I., Pikič, Grntal, Doberlet.

Tudi v tej igri je bilo opaziti, da igralci nikakor še niso dosegli svoje jesenske forme. Predvsem velja to za Ilirijo, ki je v vseh delih popolnoma zatajila, dasi je igrala z moštvom, ki si je v jeseni priborilo vstop v državno ligo. Zeleznicarji so bili vsaj v pogledu telesne kondicije in homogenosti posameznih formacij nekoliko boljše. Na vsak način pa so s svojo poživovalnostjo zmago popolnoma zaslužili. S hitrimi prenosi po krilih so venomer ustvarjali nevarne situacije pred ilirskim golom. Grajati je le nešportne izpade, ki sta jih zagrešila golman in desni branilec, vsled česar ju je sodnik popolnoma upravičeno izključil.

Kratek potek igre: Začelo se je z obeh strani nervozno in je vratar Zeleznicarjev imel že v prvih minutah ponovno priliko, da se izkaže. V vodstvo so prišli v peti minuti gostje po Pavlinu. Igra je nato valovala iz ene polovice v drugo. Sele v 35. minuti je Grntal izenačil z lepim vollejem. Ilirija nato pritiska do odmora. V zadnji mnuti ustvari Zeleznicar nevarno situacijo pred ilirijanskim golom, vratar lovi lahko žogo, ki mu pa pade iz rok in že porine levo krilo Zeleznicarjev žogo v prazen gol.

Drugi polčas je potekel večji del v premoči Zeleznicarjev. Ze v 12. minuti povečajo gostje rezultat na 3:1. V 22. minuti prinese Eferl žogo visoko predsoko pred ilirski gol, kjer jo dobi Pavlin

„Nič posebnega“

Reuter poroča: Ne na severnem, ne na južnem bojišču ni bilo posebnih dogodkov. Italijani utrjajo zavzete posojanke. Absence vzemirja nepričakovana aktivnost italijanskih letal, ki izvajajo obsežne izvidniške polete, čeprav je vrcme zadnje dni zelo slabo. Italijanski letalci fotografirajo posamezne abesinske pokrajine, tudi če so prav stran od samih borbenih postojank. — Lahko rečemo da so italijanska letala pretelala vso severno Abesinijo do železniške črte Addis Abeba—Džibuti in da opazujejo tudi manjše naselbine ki so brez vsake vojaške važnosti.

Cesar strelja na letala

Addis Abeba, 9. febr. e. Danes je sedem italijanskih letal bombardiralo Dessie. Italijanska letala so posebno bombardirala cesarjevo palačo, ki je v središču mesta. Cesar se ni hotel umakniti pred letali in je celo osebno streljal s protiletalsko strojnico na italijanska letala. Število žrtev je zelo veliko, inozemcev pa ni med žrtvami.

Nesreče in poškodbe

Ljubljana, 9. februarja.

Na Poljanski cesti se je v noči na nedeljo, okoli ene, zviljal neki človek v bolečinah. Poklican je bil reševalni avto, ki ga je prepeljal v bolnišnico. Bi je to 35 letni brezposelni Frie König, doma iz Kočevja. Povedal je, da sta ga napadla dva moška ter ga ranila z nožem v trebuh. Zdravniki so ugotovili, da je poškodba sicer resna, toda ne nevarna. Policija je okoli 4 zjutraj že aretirala junaka, ki je König napadel z nožem, obenem pa ugotovila njegovega spremljevalca.

V soboto zvečer je na Laveri padel s kolesa ter se poškodoval na glavi in levi roki 37 letni zidar Egidij Pečnik. — V Sostrem se je po nesreči vrezal v roko 29 letni čevljarški pomočnik Franc Benedik. — V Loki pri Črnomlju je odletela trščica v desno oko 22 letnemu posestnikovemu sinu Janku Müllerju ter mu ga občno navama.

Belgrajske vesti

Belgrad, 9. febr. m. Manjša skupina narodnih poslancev, ki pripada tako imenovani skupščinski opoziciji, je pod vodstvom Zika Rafajloviča in Mijevića ustanovila v narodni skupščini demokratiški poslanski klub.

Belgrad, 9. febr. m. Združenje vojnih invalidov in rezervnih častnikov, nosilec Karadjordjeve zvezde, je priridilo danes komemoracijo za pokojnim angleškim kraljem Jurijem V.

Belgrad, 9. febr. m. Tukajšnje Prosvetno društvo bo priridilo 17. febr. ob 8. zvečer v veliki dvorani Ruskega doma prosvetni večer, posvečen dr. Janezu Evangelistu Kreku. Na sporedu so: moški zbor »Slovenec sem«, 2. zborna deklamacija: Domača zemlja, 3. mešani zbor »Kaj ti je močca«, 4. predavanje g. insp. Ivana Dolence iz Ljubljane: Iz življenja dr. Janeza Evangelista Kreka, 5. mešani zbor: »Triglav«, 6. prizori iz ljudske igre »Turški križ«.

Belgrad, 9. febr. m. Tukajšnje društvo Slovencev je uprizorilo snoči v dvorani Ruskega doma Cankarjev komad »Kralj na Betajnovi«.

in z ostrim strelom postavi na 4:1. Sledita v kratkih razdobjih izključitvi vratarja in levega branilca Zeleznicarjev, vendar domačini tudi proti okrnjenim gostom ne opravijo ničesar. Se par obojestranskih napadov — in sodnik odžvižga konec. Sodil je dobro g. Maccorati.

Celjski šport

Celje, 9. februarja.

SK CELJE : SSK MARIBOR 6 : 1 (1 : 0)

Na Glaziji je bila danes dopoldne prijateljska tekma med prvorazrednima moštvima SK Celja in Maribora. Zmagali so Celjani z rezultatom 6 : 1 (1 : 0). V prvem polčasu je bila igra skoraj izenačena. Edini gol za Celje je padel le po naključju. V drugem polčasu so Celjani močno pritisnili, medtem ko so Mariborčani popustili in igrali zelo raztrgano, radi česar tudi visokta zmaga Celjanov. Sodil je g. Veble, gledalcev okoli 200.

V predtekmi je rezerva SK Celja porazila rezervo SK Jugoslavije z 2 : 1 (1 : 1).

Pariz, 9. febr. Češkoslovaška : Francija 3:0.

Zagreb, 9. f. Hašk : Slavija (Varaždin) 3:1 (0:0).

„Slovanski pokal“ slovenske nogometne zveze

Belgrad, 9. febr. AA. Češkoslovaška nogometna zveza je sklicala za 16. februar v Bratislavo drugo konferenco pripravljalnega odbora za slovanski pokal. Dr. Mihajlo Andrejevič je sestavil načrt statutov slovanskega pokala na podlagi predlogov, ki so jih stavili češkoslovaški, poljski, bolgarski in jugoslovanski delegati na prvi konferenci, ki je bila jeseni v Belgradu. Ta načrt proučujejo sedaj prizadete zveze.

Pred svojim odhodom na konferenco v Bratislavo je predsednik pripravljalnega odbora dr. Mihajlo Andrejevič dal zastopniku Agencije Aviao tole izjavo:

Velikega športnega pomena bo, če se bodo mogli slovanski narodi sestati vsako leto na turnirju za slovanski pokal, kjer bodo lahko pokazali svoje najboljšie sile in najbolše predstavnike slovanstva v športu. Slovanski športniki so že dali mnogo dokazov o svojih velikih vrlinah. Češkoslovaki so n. pr. dokazali v sokolstvu in v nogometu, da s med prvimi narodi v Evropi. Poljaki so svoje vrline pokazali vsemu svetu v lahko atletiki. Kusocienci, Valasijevceva, Wasowna in druga imena poznajo ne le v Evropi, temveč tudi v Ameriki. Tudi Bolgare poznajo kot odlične atlete. Uspehe kažejo tudi Rusi v športu, zlasti kot nogometaši. Tudi mi Jugoslovani smo sem in tja opozorili svet nase s svojimi uspehi v tenisu, nogometu in veslanju. Vse to so dokazi velikih vrlin, ki leže v zdravem slovenskem rodu. Zato bomo ekušali ustvariti prvo športno zajednico vseh Slovanov. V njej bomo lahko razvijali svoje odlične lastnosti. Prepričan sem, da bo slovanski pokal takšna zajednica, ki bo pospeševala sile slovanskih športnikov.

Na drugi konferenci bodo zastopane Češkoslovaška, Poljska, Bolgarska in Jugoslavija. Kakor mi je znano, so Čehoslovaki, ki bodo konferenco organizirali, in ki so zaradi tega domačini, povabili tudi zastopnike Rusov.

Od Soče čez Zilo

Andrej Einspieler in „Freie Stimmen“ pred 50 leti

Andrej Einspieler je pisal v svojem »Mirus« dne 10. avgusta 1885: »Wer die Muttersprache liebt, liebt die Nation.« to je po naše: Kdor materni jezik ljubi, ljubi narod, tako pišejo »Freie Stimmen« od 18. julija 1885. Res lepe reči in zlate resnice beremo v tem sestavku! Beremo namreč: da se, kakor trdi slavni nemški modrijan Herder, moremo dobro izobraziti le v maternem jeziku. Dalje: da bo človek, ki ljubi svoje starše, spoštuje svoj materni jezik, da bo tak spoštoval tudi svoj narod, ljubil svojo domovino in jo branil v potrebi. »Freie Stimmen« vprašujejo s Pestalozzijem: Ali je prav, da se po ljudskih šolah postavi poleg maternega jezika kak tuj jezik na prvo mesto? Pouk v tujem jeziku naj se prične šele, ko je otrok že zmožen, svoje misli jasno in pravilno izražati v svojem maternem jeziku. Le tak se more koristno učiti tujega jezika, kadar je svojega maternega jezika popolnoma zmožen.

Tako so pisale nemško-nacionalne celovške »Freie Stimmen« pred 50 leti. Dosedne bi torej bilo, da bi bili Nemci na Koroškem dali Slovincem

slovenske šole. A to se ni zgodilo do današnjega dne! Nemški cilj je bil: Slovence v nemško šole, da se ondi pomenijo!

Ze tedaj je Einspieler vpraševal »Freie Stimmen«: Ali veljajo te resnice samo za nemški jezik in za nemške otroke? Ali nam Slovincem naša maternja beseda ne sme biti tako sveta, ljuba in draga kakor Nemcem nemščina? Ali se slovenski otroci morejo dobro izobraziti in vzgojiti po drugem potu kakor nemški otroci? Čemu torej nas Slovence zasramujete in zmerjate, čemu nas črnite in ovajate, kadar se poganjamo za svoj materni slovenski jezik?

Vi Slovinci pa spoznajte iz teh besed naših nasprotnikov, kako sveta, draga in imenitna reč da je materni jezik. Imejte ga torej pred vsemi jeziki v največji časti. Skrbite in poganjajte se, da dobi po naših šolah prvo mesto naš slovenski jezik. Terjajte, da se v naše šole vpelje nemški jezik šele potem, ko bodo naši otroci materinščine popolnoma zmožni.

Pred 100 leti

»Koroški Slovenec« piše: »Tako tople in mokre zime, kakor jo imamo letos, še ne pomnijo niti najstarejši naši ljudje. Naše tako milo Baško jezero na primer je sicer zamrznilo že v vsakem adventnem času. Vso zimo so vozili s sanmi čez to jezero, drsali so se po njem in krog in krog so bila ledena kegljišča, na katerih so obstreljevali »gobobčke«. To zimo pa se ne sveti na jezeru noben led, le mračne megle se leno vlačijo po njem.

Kaj je bilo pred sto leti? Leta 1833 in 1834 je bila v poletju grozna suša, tako da so usahnil vsi potoki. Lahko si šel peš čez Dravo. Krka sploh ni več pritekla do Celovca. Orati in sejati niso mogli. Živina ni imela paš. Ljudje nič več kruha. Mnogo jih je umrlo gladi. Njive in vrtovi so bili brez zelenjave. Le osec, ki ima korenine globoko v zemlji, je zelenel še tuintam v senci kaknega visokega plota. Najhujše so čutili splošno lakoto v Rožu, okrog Celovca in v Podjuni. Tuintam so našli na poti ali pri delu oslabele. Skopal si je ovsčeve korenine iz suhe zemlje, da bi imel kaj jesti. Pa oslabilen želedec ni mogel več prenesti grenkih in trdih korenin.

Vlada tudi ni mogla pomagati z žitom, ker je bila grozna suša po vsej tej veliki Avstriji. Železnice še ni bilo, da bi mogle pripeljati živeža iz daljnih krajev. Iz Spodnjega Roža so tedaj kmetje vozili čez Ljubelj v Trst, kamor so morale priti ladje z žitom iz Egipta in Amerike. A mica sta že dva tedna, odkar so vozniki odšli in še vedno jih ni bilo z žitom nazaj. Lačno ljudstvo je tekalo v trumah na vrh Ljubelja gledat in čakati, kdaj pripeljejo tako potrebni živež. Šele čez osem novih dni so se vrnili in za nekaj tednov je bilo kruha v deželi.

In sedaj čez sto let? Naj se ne uresničijo prerokovanja, ki jih čujemo od tukaj in tam! Pa tudi ne pozabimo prošnje v Obenašu: Daj nam danes naš vsakdanji kruh!

»Kaj pa ta velikanski kozarec?«
»Moja lastna iznajdba!« Zdravnik mi je dovolil kozarec piva na dan.

Primorske novice

Aretacije

Abesinska vojska in razmere, ki so njena posledica, povzročajo številne aretacije tudi med našim narodom v Juljski Benečiji. Beležimo kot kronisti, da so aretirali v Solkanu pri Gorici trgovskega pomočnika v Konsumnem društvu v Mirnu Riharda Komavilja in mizarja Vladka Grosarja, ki sta bila tudi še obsojena na triletno konfinciacijo. Na petletno konfinciacijo je bil obsojen nek mladenič iz vasi Gorice med Vremsko dolino in Divačo, ker se je, preden je moral na nabor, izrazil proti vojski. Pred konfinciacijsko komisijo je prišel tudi mladi Jež iz Senožet, ker je bil pri delu v gozdu ovaden zaradi nepremišljenih besed proti abesinski ekspediciiji. 6. januarja so bili aretirani Roman Pahor, dr. Turina, Vreemc in mladi Ferluga v Trstu. Pozneje je bil aretirani Josip Kastelic iz Lonjera pri Trstu, ker je dejal, da abesinska vojska ni pravična in da bodo Italijani poraženi. V zadnjem času so aretirali v Trstu zdravnika dr. Sosiča, zobozdravnika dr. Sarkoča in trgovca Gregorčiča na Sv. Jakobu pri Trstu. Tudi na Proseku je bilo aretiranih mnogo mladeničev. Treba je k temu pripomniti, da oblasti aretirajo tudi številne Italijane, zlasti v starem kraljestvu, zaradi nepopolnih izjav o abesinski vojni. Tudi v Italiji je bilo več ljudi zaradi tega obsojenih na konfinciacijo, povečini na pet let. Ljudje morajo zelo paziti, da ne pridejo pod policijsko nadzorstvo in da ne dobijo takozvane amonizacije, ki človeka naravnost priklene na njegov kraj.

»Drugorodci« zopet priznani

Kakor smo že poročali, je goriški prefekt odredil, naj se po občinskih zakonih od leta 1934 vsaj po vseh večjih občinah goriške pokrajine imenuje občinski svetovi. Ti svetovi se bodo izvolili tako, da bo vse člane imenoval goriški prefekt na podlagi terno-predlogov, ki jih bodo stavile krajevne sindikalne organizacije. Ker so sindikati v rokah režima, bodo seveda v sosvele imenovani sami taki naši ljudje, ki jim oblast veče ali manj zaupa, ali pa taki, ki se ne bodo upali veliko ugovarjati. Zupani ostanejo isti kakor sedaj, namreč od vlade imenovani komisarji. Zanimivo pa je to, da naenkrat fašistični listi priznavajo v goriški pokrajini »drugorodni element«, dočim so doslej trdili, da takih drugorodcev v Juljski krajini sploh ni, ampak da so se že popolnoma poitalijančili in se vrnili k svojim »rimskim izvirov«.

Da je vlada sklenila v naših krajih imenovati svetove, ki bi jih bila prav za prav morala že odrediti marca 1934 temu je vzrok ta, da se hoče režim pokazati naklonjenega Slovincem in Hrvatom, ki morajo sedaj doprinositi tako težke žrtve za Italijo. Ljudstvo je zato treba ohraniti pri dobri volji, kolikor je to mogoče, in pa tudi malo pred svetom pokazati, kako da je fašistični režim napram slovenski narodni manjšini pravičen. Tudi režim gotovo slutí, da je v sedanjem momentu, ki ne obeta ničesar, da je jasnajše bodočnosti, zelo navezan na lojalnost slovenskega prebivalstva. Režim pa hoče tudi zvaliti odgovornost za občinsko gospodarstvo sedaj na naše rojake, dasi v resnici ne bodo imeli ničesar govoriti, ker daje zakon občinskim svetom izključno le posvetovalni značaj. Dobro je tudi, si misli režim, če bodo v času, ko se bodo zahtevala bledalje hujša bremena, sedeli v občinah

toliko izrednih slučajev. Na mojih ramah je slo-nelo vse. Takrat je pa bilo pomanjkanje duhovnikov v krški škofiji na vrhuncu. Leta 1875, ko sem stopil v dijaško senešnico, ki je bilo v srednjem oddelku dosedanjega starega bogoslovja nastanjeno, je bilo v vseh štirih letnikih bogoslovja samo 16 bogoslovcev, dijaško senešništvo je bilo pa tudi šele v začetku in je bilo v vseh osmih razredih samo 24 gojencev, umrlo je pa na leto več kakor 10 duhovnikov. Tako mi je dalo škofijstvo za pomočnika na Višarjah italijanskega patra-frančiškana iz Schwaza na Tirolskem, ki je samo laško in nemško govoril, pridgal pa nikoli ni, in za solničarico obolelega bivšega nemškega misijonarja. S takimi pomočniki mi ni bilo prav nič pomagano, služila sta samo sv. maše. Naval romarjev na Višarje je pa bil zelo velik. Pozneje sem dobil dva zelo dobra pomočnika, gg. Mikulša in Miklava, tudi župnik V. Kravt iz Brnce je prišel ob nedeljah in praznikih pomagat. Prišli so pa leta 1887 na Višarje zelo odlični gostje. Tako je prijahal na konju na Višarje stari nadvojvoda Albreht, zmagovalac pri Custozzi leta 1866, spremljan od svojega zdravnika in adjuanta isti dan je došel na Višarje tudi krški knezoškof dr. Kaha, nekoliko pozneje koroški deželni predsednik baron Schmidt-Zabierow. Vse te odlične gospode sem moral sprejeti. Nadvojvoda Albreht mi je pravil: »Leta 1866, ko smo v Italijo marširali, so moji vojaki šli na Višarje molit, danes sem pa jaz prišel na goro, da za vojake molim.«

Kakšni izredni slučajev je na Višarjah prigo-dijo, je pravil gg. Mikulš, ki je tudi že leta 1886 bil pomočnik na Višarjah. Neka ženska je prišla na Višarje in prinesla v korpiču mrtvega otroka, da bi ga Mati božja zopet oživila. G. Mikulš je takoj spoznal, kakšne sitnosti utegne imeti, če ta ženska ostane na Višarjah. Dal ji je nekaj podpore in jo poslal k gg. dekanu Ferčniku v Zabnice. Ta

može iz ljudstva, da bo to ljudstvo primorano nositi nekaj odgovornosti za javne zadeve.

Na vsak način je treba pohvaliti žilavost našega naroda v Italiji, ki ga je fašizem, čeprav v tako skromni obliki, vendar moral priznati kot uvaževanja vreden faktor javnega življenja.

Smrt narodnega borca

Dne 19. januarja je umrl v Karoibi v Istri župnik Franc Slavečnik v starosti 72 let. Rojen je bil na Moravskem in študiral v goriškem senešnišču ter bil posvečen v mašnika leta 1890. Najprej je župnikoval v Kašteliru, potem pa v Karoibi. V Kašteliru je osnoval Ljudsko hranilnico, v Karoibi pa sam otvoril zasebno ljudsko šolo in jo sam vodil tja do svetovne vojne. Tudi v Karoibi je ustanovil posojilnico. Po nesrečnem izidu vojne je Slavečnik ostal v Karoibi, čeprav so mu Italijani delali velike težave. On je celó leta 1925 osnoval istrsko Kmečko zvezo, ki je naredila veliko dobrega za ljudstvo, pa jo je oblast končno uničila. Zdaj ga je Bog poklical k sebi po večno plačilo. N. v. m. p.l

Osebam, ki se ne morejo zadostno kretati, pa trpe vsled tega na zaprtju in motnjah pri prebavi, združenimi s pomanjkanjem teka, nudi večtedensko zdravljenje z naravno

Franz-Josefovo

grenko vodo zelo dobre uspehe. Uživa se dnevno 1 čaša Franz-Josefove grenke vode zjutraj na tečče ali zvečer preden se k počitku
Ogl. reg. št. 8. 10. 1914/35

Umrl je v Trstu msgr. Jožef Giorgi, ki se je prej pisal Jurica in je bil župnik mestne župnije sv. Mohorja in sv. Fortunata v Rožanu. Ko je leta 1896 umrl rojanski župnik g. Thaler, zaveden Slo-venec, je tržaški občinski svet, ki je bil patron te župnije, z vsemi silami delal na to, da je bil imenovan na to župnijo rajni don Jurica. Doko-liko je instaliral sam glavni tajnik tržaške občine dr. Artico. Don Jurica, ki je privzel ime Giorgi, je začel z italizacijo cerkve in je v svoji borbi zoper slovenstvo imel podporo vseh italijanskih faktorjev. Seveda slovenstva rojanske fare tudi pokojnik ni hotel oslabil, tako da še danes trdno živi. Do vojni pa se je don Giorgi jako spremenil in je bil vseskozi korekten in dober pastir svojih duš. Kot pravi duhovnik, kar je vedno bil, je potrpeljiivo prenašal svojo dolgotrajno bolezen in umrl reven, ker je v svoji prirojeni srčni dobroli vse razdal revežem. N. v. m. p.l

Italijanskega duhovna so dobile starodavne slovenske Barokovlje pri Trstu, ki so imele dozaj vedno za duhovnika Slovence. Zadnji je bil mnogo-zaslужni gospod župnik Kluder. Zdaj pa italijanski listi z veliko radostjo na široko poročajo da je bil imenovan za župnika v Barokovljah don Guido Galvani, ki je rojen iz italijanske tržaške rovine v Starem mestu. Od 1914 do 1930 je bil za kaplana v Škednju potem pa duhovnik v veliki bolnišnici. Tu je napravil tudi bogoslovski doktorat. Pod škofom Bartolomajem je bil imenovan za župnika v Lovranu, kjer je iz cerkve odpravil hrvaščino. Potem je prišel za duhovnika v Lazaret pri Kopru, sedaj pa bo župnikoval v Barokovljah.

Militarizacija delavcev. Oblast izdala naredbo, s katero se militarizira ladjedelnica v Tr-žiču (Montalcone). Delavci spadajo odslej za zlo-čine in prekrške v službi pod vojni zakon. Ob-strukcija in sabotaža se kaznujeta od 1 do 7 let ječe.

Zopet ubit od granate. V petek popoldne sta se podala voznik Romuald Furlan in njegov 10-letni sin Vladimir, ki stanujeta na Ulici Alpi Čučice v Gorici, na polje, ki leži blizu Kromberga, da odstranita granato izza svetovne vojne, ki sta jo bila pred nekaj dnevi tam našla. Ko sta jo s cepinom zadržala, je eksplozivna in je očeta ubila, sina pa hudo ranila. Ni še gotovo, ali bo učel smrti.

Smrtna nesreča v rudniku. V znanem rudniku Karpan blizu Labina v Istri se je smrtno ponesre-čil rudar Karel Brunčič.

Narodnega vojnega posojila je bilo na Goriškem podpisane do 1. febr. t. l. 28 milijonov lit. Zima se je naposled prikazala tudi na Pri-morskem. Decembra in januarja je vladala pri nas prava pomlad, ki je pognala iz zemlje že vso spomladno floro, tako da so vzcveteli že mendeši. Mraz se je pojavil počasi od 14. sloj. prošle ne-delje do 4 in 5 sloj. Celziva v zadnjih dneh. Zdaj pa je tudi zarubala naša običajna burja. Smučarji polnijo kolodvoru in zlasti odhajajo proti Trbižu na gore.

Mačka ubila otroka. Iz Podkraja na Goriškem prihaja vest o žalosnem koncu otročiča, ki so ga starši bili pustili samega v zibelki Ore za eno-letnega Ivana Bajca, ki mu je oče Franc Bajec v podkrajski vasi. Mati se je za nekaj časa odda-ljila z doma po nakupih in je pustila otroka doma samega v zibelki. Ko se je vrnila, je z grozo opa-zila, da je bil otrok zadušen. Ko je prišel zdravnik, je ugotovil, da je bil otrok ves razpraskan in ranjen po vratu in obrazu. Rane in praske so jasno razodevale, da gre za mačko. Zorabili so žival, to je domačo mačko, ki se je skrivala za omliš-čem, in ugotovili sledove krvi na krepilnih. Mač-ko so na licu mesta ubili.

Domača telovadba

Napraviti vam veselje — dragi ponedeljski čitatelji, to je namen naše tedenske rubrike. Veselje nad vaše kretanje in vašim lastnim telesom. Telovadbi in ne samo beru, dragi čitatelji, in videl boš kako ozko sta povezana duh in telo. Če si slaba volje ali utrujen in zato nerazpoložen raztresi se, razgiblji se, to bo dobro delo tvojemu telesu in duhu.

Če se boš na ta način boril proti svojemu ne-razpoloženju, boš postal veselješi in sposobnejši za vsakdanji trud, za svoj poklic in za svojo na-logo. Ne obračamo se samo na tebe, mladi mož, ki si poln razkošnega zdravja, ampak vse vas va-bimo v svoj krog mlade in stare, velike in majhne. Videli boste, da vam ne bo nikdar žal in vasa želja biti zdrav in vesel, vam bo na ta način izpolnjena. Nismo vsi poklicani za to, da bi bili rekorderji in slavni, vam je pa dana možnost, da vsaj deset minut na dan žrtvujemo sami sebi.

Ker že dalj časa talovadimo, bomo danes malo preizkusili vašo moč in vašo spretnost

1. vaja. Stojimo samo na eni nogi, recimo na levi, desno nogo in obe roki imamo v prednoženju oziroma v prednoženju. Iz tega položaja skušamo napraviti počep na eni sami nogi. Pri vaji moramo stati z onogo nogo, na kateri stojimo, na celim stopalu, obenem se pa moramo nagniti močno naprej, da obdržimo ravnotežje. Vaja je precej težka in zahteva poleg moči tudi precej spretnosti. Iz počepa se zopet dvignemo v osnovno stoji in va-dimo isto vajo z drugo nogo. Na vsaki nogi pa moramo ja počep napraviti najmanj petkrat.

Ko smo s svojo spretnostjo že dosegli, da nam vaja ni več težka, potem napravimo to vajo v dvoje. Vadimo na ta način: obrnemo si drug proti drugemu in si podamo roke. Oba, ki telovadita, dvigneta isto nogo, recimo desno, v prednoženje in oba gresta istočasno v počep. Nato pa oba v počepu istočasno napravita majhen poskok in izmenjata nogi. In tako smo se naučili vajo, ki smo jo že večkrat opazovali pri vsakih plesih in ki se ji pravi kozarški ples. (Slika 1)

2. vaja. Napravimo močno razkoračno stoji, roki na damo v izročeno. Iz tega položaja vadimo predklon in gočan zaklon.

Ob tepevanju moramo paziti tudi na dihanje. Mi dihamo vedno čisto nezvedno in na to nikdar ne pazimo. S tem pa, da telesu malo več vrbimo, se posreči krvni obtok in tudi dihanje; tokrat smo pa pripriljeni, da dihamo globlje. Plišča, ki so naš organ za dihanje, so kakor harmonika; kadar harmoniko stisnemo, iztisnemo iz nje tudi ves zrak; kadar jo pa raztežemo, pa tudi harmonika vti-hava isto je nri tei vaji: ko gremo v predklon izdahnemo in ko se dvignemo, se sama pljuča raz-širijo in se »akrat« oddehnemo. (Slika 2)

3. vaja. Vidimo rosteke na ta način: da se močno odžememo od tal. Ta kratki čas, ko smo v zraku, vzremo roki v višoko odročeno, nort na tudi narazen. Ko pa doskočimo na tla, imamo nove zopet skupaj in roki ob telesu. Da to vajo lahko vadimo, se moramo precej visoko odmakati od tal: pri doskoču moramo na zelo paziti, da ne pademo na tla s celimi stopali, ampak da čisto nežno in elastično doskočimo samo na prste nog. (Slika 3)

Pri vrenju v črevih in zaprtju

zanesljivo učinkuje že ena čaša naravne

Franz-Josefovo

grenke vode.

Reg. po min. soo. pol. in var. zdr. št. 8. 10. 1916, št. V. 35

Priporoča se

za razne trgovske, bančne in kreditne posle, za nakup in prodajo vrednostnih papirjev, hranilnih knjižic, realizacije, kompenzacije, razne nakupe, plačila in prodaje Aloizij Planišek, trg. agent za bančne in blagovne posle, Ljubljana, Beethovnova ul. št. 14-I. (palaca Dunav).

Vojno škodo

(ratno štetje) in druge vrednostne papirje kupu-p in prodaje najugodnejše trg. agentura banč. poslov Aloizij Planišek, Ljubljana, Beethovnova ulica št. 14-I. (palaca Dunav).

Grenka zdravila,

s katerimi hočemo poživiti tek, delujemo uspešno le tedaj, če smo jih vzeli pol-vaaje. (d)

Spomini župnika Franca Treiberja

(Nadaljevanje.)
KAPLAN IN PROVIZOR V ZABNICAH
(1. IV. 1887 do 30. IV. 1888.)

Nenadoma sem bil prestavljen za kaplana v Zabnice. Tamošnji dekan Lambert Ferčnik je namreč zelo obolel za srčno hibo. Ker je bil L. Ferčnik rodom iz Sveč v Rožu in torej ožji rojak in prijatelj stolnega kanonika in kancelarja Lamberta Einspielerja, so najbrž hoteli bolnemu dekanu storiti uslugo, ako dobi koroškega Slovence in ožjega rojaka za kaplana, sem bil torej prestavljen v Zabnice. Tako se je zgodilo, da je bil L. Ferčnik kaplan v St. Jakobu v Rožu pri mojem stricu župniku in pesniku Francu Treiberju, po mnogih letih sem pa jaz enakega imena prišel k L. Ferčniku kot kaplan v Zabnice. V Zabnicah se mi je, dokler se ni otvorila božja pot na Višarjah, zelo dobro godilo. Počutil sem se, kakor bi bil doma pri svojih starših. G. dekan L. Ferčnik je bil zelo vzoren, izobražen in življenjsko moder duhovnik. Spisal je v lepi slovenščini zelo veliko pridig, ki so bile objavljene v Einspielerjevem »Slovenskem Prijatelju« pod signaturo L. F. in so bile zelo jedrnat. Bil je v tem oziru zelo spreten, meni je rekel, da potrebuje, da sestavi izbirno pridigo veliko polo obsegajočo, samo dve uri. V počitnicah je veliko potoval po tujih deželah, posebno po Italiji. Na praznik Kristusovega Vnebohoda sem moral kot zakristan na Višarje in tako sem prišel v zelo hude razmere. Dekan Ferčnik zaradi bolezni celo leto ni mogel iti na Višarje, jaz pa sem bil šele pol leta v službi, od narave boječ, na Višarjah je pa bilo treba rešiti

pa, enako prebrisan, je dal ženski nekaj jedi in jo odposlal v Trbiž. Tam so jo že orožniki prijeli. Gg. Mikulš in dekan sta pa bila vseh sitnosti rešena. V poletju 1887 je bilo, da se je pripeljal v Trbiž poseben vlak Čehov, ki so se peljali na neko narodno slavnost v Ljubljano. Poseben ljubljanski odbor je na kolodvoru v Trbižu pozdravil došle Čeha. Takrat sva žabniški župan in jaz prihitala na trbiški kolodvor in v imenu žabniške občine pozdravila brat Čeha. Bil je slučajno na kolodvoru navzoč tudi takratni trbiški župan in deželni poslanec Schnablegger. Ko je naju zagledal je vprašal, kaj tu delava. Ko sva mu povedala, da sva prišla Čeha pozdravljat, se je moč zelo razburjal in pihal. Bil je Schnablegger poseben tip, nosil je žametno obleko, kosmat svilnat klobuk in vedno belo svilnato ruto okrog vratu. Pogostokrat se je vozil po železnici, tako da se je neki vlak po njem imenoval »Schnableggerzug«.

Leta 1887 je obhajal v Svečah svojo zlato sv. mašo msgr. Andrej Einspieler. Več koroških slovenskih občin je imenovalo zlatomašnika častnim občanom. Tako na pobudo gg. dekana Ferčnika tudi žabniška občina, in jaz sem diplomlo za častnega občana prinesel na slavnost v Svečah in jo izročil gg. zlatomašniku. Kako je bil častitljiv gospod tega veseli; objel me je od samega veselja.

Na božično vigilijo 1887 je pa dekan Ferčnik umrl nagle smrti vsled srčne kapi. Imel je od ordinarijata dovoljenje, da je smel v župnišču v sobi masevati. Na božično vigilijo je opravil ob 7 sveto mašo, nato se podal v svojo navadno sobo na zajutrk, po zajutrkju je začel moliti brevir. Na-enkrat je zaklical: »Jezus, Marija,« brevir je pa-del na tla in častitljiv, tako zaslužni g. dekan Ferčnik je izdihnil. Vsiel smrti g. dekana sem postal v Zabnicah provizor, in sicer do 1. V. 1888, ko je nastopil žabniško župnijo novi dekan gg. S. Ineko, dotlej župnik v Podklostru. Meseca janu-

arja 1888 je v Celovcu umrl velezaslužni msgr. Andrej Einspieler in imel sijajen pogreb. Vendar pa mislim, da pri tem pogrebu nisem bil navzoč, pač pa pozneje, ko se mu je na pokopališču v St. Rupertu pri Celovcu odkril nagrobni spomenik.

Provizor v Podklostru
(1. V. do 31. VI. 1888.)

Mesto župnika Inekota, ki je postal dekan v Zabnicah, sem prišel jaz za provizorja v Podklo-šter. Ta župnija je že močno pod nemškimi vplivom. Na prvo nedeljo v mesecu je tudi nemška pridiga, ves ostali mesec pa slovenska. Ko sem v šoli v tem smislu, ker je ogromna večina ljudstva slovenske narodnosti, krščanski nauk slovenske otroke slov. učil, so me napadli tamošnji voditelji nemškutarjev, poslali so v mojo učno oro celo enega od šolskega sveta, da me je nadziral. Nad-učitelj Lah mi je celo rekel: »Sie sind ein Spra-chen-streiter.« Jaz se pa nisem dal uganiti. Tukaj tudi prebivajo slovenski protestanti, jih je okrog 160. Imajo v vasi Zagorice svoj »stempel«. Spadajo pod bleibersko protestantovsko župnijo. V šoli v Podklostru je bilo takrat 18 protestantovskih otrok. Navadno je eden od učiteljstva protestantske vere. Takrat je bila ena učiteljica protestantovka ki je najbrž protestantovske otroke v verouku poučevala. Ko sem jaz med katol. otroke podobice razdelil, me je ta učiteljica prosila, da sem dal tudi njej podobice, ki jih je potem razdelila med protestantske otroke. Pozneje je bil neki Koriary tam za učitelja, bil je protestant, Slovence po rodu, doma iz Ljubljane. Tam v cerkvi v Zagoricah ima-jo še Dalmatinovo sv. pismo, katero je imenoval učitelj Koriary v zagoriški cerkve prebral tamoš-njim slovenskim protestantom. Tako mi je pozneje pravil gg. župnik Gregor Einspieler.

(Dalje.)

IV. zimskosportna olimpijada

Tretji dan olimpijskih iger - Slalom tekme žensk - Nemka Cranz prvakinja

Odločilni trenutek v hokeju med Nemčijo in Združenimi državami, v prvem tekmovalcu v zimsko-sportnih igrah v Garmisch-Partenkirchenu. Kakor smo že poročali, so zmagali Američani z 1 : 0.

Ga-Pa, 8. februarja.

Četrte olimpijske igre postajajo od dneva do dneva zanimivejše. Borbe so vedno ostrije in pritisk od strani občinstva je vedno večji. Najzanimivejša točka današnjega dne so bile slalom tekme žensk, katerih se je udeležilo 34 tekmovalk trinajstih narodov. Danes se je kljub delovnemu dnevu nabralo na cilju ter na vseh pobočjih, kjer je šla slalom-proga najmanj 35.000 gledalcev, ki so z zanimanjem sledili posameznim borbam, odnosno tekmovalkam. Največ gledalcev je bilo seveda iz Nemčije, saj so se vsi izredno zanimali za svojo ljubljeno Cranzovo, ki je na večeršnjem smuku dosegla samo šesto mesto. Je pa v resnici razred zase, tako je vozila ta deklica. Prvikrat je prevzela progo v 72, drugič pa celo v 70,01 sekundah. In s tako sigurnostjo je vozila in s tako eleganco je pasirala posamezna vrata. Niso bili navdušeni nad njenim uspehom samo Nemci, temveč tudi drugi udeleženci.

Nekaj tekmovalk pa je bilo v resnici takih, da po nobenim pogojem ne spadajo na take tekme, kakor so olimpijske igre. Zato ni prav nič čudnega, če sem slišal v svoji bližini ljudi, ki so z nasmehom spremljali prekujujoče se tekmovalke, češ to naj bo olimpijada. Izmed vseh 34, kolikor jih je tekmovalo, je bilo samo kakih deset takih, da se jih sme pripustiti na olimpijado. Proga je bila res precej teška in deloma poledenela mesta so jo še bolj otežila, vendar to ne sme biti v opravičilo onim tekmovalkam, ki najelementarnejših kretenj sodobne tehnike niso obvladale. Naravnost obupno je bilo gledati Cehinjo Walterovo; še nekaj je bilo takih, ki tudi niso bile dosti boljše od nje. Zato je sodniški zbor popolnoma pravilno ukrenil, ko je v drugem kolu izločil vse one, ki niso prvikrat prevzele progo vsaj v 150 sekundah. Na ta način se je število tekmovalk takoj zmanjšalo za šest in v drugi vožnji vsaj ni bilo treba gledati toliko ponesrečenih voženj kakor prvikrat.

Če pogledamo posamezne tekmovalke, ki so

nastopile pri današnjem slalomu, takoj vidimo, da se bo vrstni red v skupni kvalifikaciji precej spremenil. Danes šele prav razumen zakaj nemški prvakinji Cranzovi včeraj ni bilo nič kaj za to, če je dosegla samo šesto mesto; ona se je pač zavedala svojega velikega naskoka v slalomu, kjer si je bila svesta, da bo svoje tekmovalke še lahko dohitela. Njena slalom vožnja je bila nekaj edinstvenega in si je večeršnji svoj uspeh tako temeljito popravila, da o njeni zasluženih zmagi ne more biti nobenega dvoma. Obakrat je vozila tako elegantno, da je morala slehernega gledalca spraviti iz ravnosti. Višek pa je dosegla ta odlična tekmovalka v drugi vožnji, ko je potokla samo sebe. Občinstvo, zlasti Nemci, so od samega navdušenja še dolgo po njenem prihodu na cilj vzvikali. Koliko je bilo tem ljudem od Cranzove, kaže tudi to, da je vsa masa gledalcev potem, ko je Cranzova absolvirala drugi tek, začela odhajati. Potem so jo pozvali tudi pred mikrofonom, kjer je izjavila, da je vesela svojega uspeha.

Od ostalih tekmovalk bi pa še tole omenil: Včerašnja prvakinja v smuku, mlada Norvežanka Schou-Nilsen je vozila nad pričakovanje dobro, vendar pri prvem kolu ni imela tako dobrega časa, ker je padla. Drugič pa je progo prav lepo vozila. Druga resna konkurentinja Nemka Peesti je pri obeh vožnjah padla, drugače pa je vozila prav dobro. Drugoplasirana Nemka Grasegejeva je izvozila obakrat elegantno in tudi brez padca. Skoda, da je švicarka Steuri ki je sicer tako krasno vozila, izpustila vrata, pri drugi vožnji pa je še celo dvakrat padla. Krasno je vozila tu i. Nemka Pfeiferjeva. Sploh so bile Nemke v slalomu daleč pred ostalimi konkurentinjami. To gre na račun velikega treninga, ki ga imajo za seboj, pa tudi domači teren jim je prav gotovo precej pripomogel.

V naslednjem še nekaj rezultatov od najboljših tekmovalk:

Predvsem tole: Višinska razlika slalom proge je značila 200 m, dolžina proge pa je merila 600 m.

Slalom za ženske

1. tek: 36 na startu, 36 na cilju; 2. tek: 29 na startu, 29 na cilju

	1. tek	2. tek	Skupaj
1. Cranz Christl (111), Nemčija	72,0	70,1	142,1
2. Grasegger Käthe (116), Nemčija	76,0	77,4	153,4
3. Steuri Erna (823), Švica	77,2	81,2	158,4
4. Pfeifer Hadl (114), Nemčija	80,8	78,8	159,6
5. Schou-Nilsen Laila (559), Norveška	86,1	77,3	163,4
6. Kessler Jeanette (287), Angliška	85,7	82,2	167,9
7. Dybwad Johanne (558), Norveška	86,5	90,9	177,4
8. Resch Lisa (112), Nemčija	97,5	82,9	180,4
9. Clara Frida (365), Italija	98,1	95,1	193,2
10. Niscl Grete (601), Avstrija	98,5	98,7	197,2

Kombinacije (smuk in slalom)

	Toč. smuka	Toč. slaloma	Skupaj
1. Christl Cranz (111), Nemčija	94,12	100,00	97,00
2. Käthe Grasegger (116), Nemčija	97,88	92,63	95,26
3. Schou-Nilsen (559), Norveška	100,00	86,96	93,48
4. Erna Steuri (823), Švica	95,01	89,71	92,36
5. Hade-Pfeifer (114), Nemčija	94,65	89,04	91,85
6. Lisa Resch (112), Nemčija	98,70	78,77	88,74
7. Johanne Dybwad (558), Norveška	91,69	80,10	85,90
8. Jeanette Kessler (287), Anglija	83,31	84,63	83,97
9. Evelyn Pinching (288), Anglija	93,03	71,34	82,19
10. Marcelle Bühler (825), Švica	86,58	71,16	78,87

Organizacija izvirna

Nemški organizacija se vedno bolj čudimo. Neverjetno je, kako hitro prenašajo rezultate od tekem, ki se vrše istočasno na raznih krajih Ga-Pa. Vedno in povsod takoj objavljajo potom zvočnikov rezultate vseh tekem, ki so se pravkar odigrale. Pri današnji tekmi je morda malce odpravila kontrolna služba glede vstopnic, kajti na oni strani, kjer sem prišel jaz notri, ni bilo postavljene nobene kontrole. Morda da jo jaz nisem videl ali pa se je kam odstranila, dejstvo je, da me danes nihče ni vprašal za vstopnico. Sicer je pa v tem pogledu vedno tudi neka hiperkontrola, preden prideš na svoje mesto, kajti na vsakih pet korakov zahtevajo vstopnico. To je dobro, da ima človek stalno legitimacijo, ker drugače bi skoraj vse prireditve zamudil ali bi moral pa iti vsaj eno uro prej na kraj tekem, če bi hotel kaj videti. S stalno legitimacijo, ki jo moramo pa tudi vedno v rokah držati, dokler nismo na svojem mestu, pa se hitro prerinemo na poročevalska mesta, ki so prav lepa. Na drugi strani pa moram priznati, da drugače ne more biti, če se hoče pri takih masah vzdržati red. Moja tovariša iz Zagreba in Beograda sta mi smehljaje pripovedovala: »Teza kod nas nemamo, a ipak bi bilo dobro, ako bi naši ljudi imali malo smisla za organizacijo.« Seveda, da to ne drži za vso državo, ker nam Slovencem te lastnosti, ki je deloma prirojena, deloma pa privzgojena, ne more nihče odrekati.

Poročevalska služba

Naše čitatelje bo zanimalo, kako so Nemci organizirali poročevalsko službo. V to svrhu so zgradili velikanske barake, kjer je nastanjena poleg glavnega in drugih odborov poročevalska pisarna, telefon, telegraf in pošta. Je to ogromen

aparati in od zgodnjega jutra do polnoči venomer pojejo pisalni stroji, telefoni, tak promet, da mora celo človek najboljših živcev postati nervozen. Vsak poročevalec ima svoj predal, kjer sproti dobiva najnovejšo podatke od posameznih tekem. Vsak trenutek je kaj novega v tem predalu in večkrat na dan se je treba oglasiti v tem biroju, če boš biti na tekočem. Tvrška Mercedes je stavila na razpolago nebroj novih pisalnih strojev, katerih se vsak poročevalec lahko poslužuje. Sedaj si pa predstavljajte, kadar poje v večernih urah okrog 100 pisalnih strojev naenkrat v enem samem, ne ravno posebno velikem prostoru. Pa tudi tipkarice so na razpolago brezplačno. Napisi: »Sie diktieren — wir schreiben!« te vabi v celico, kjer je vedno na razpolago nekaj gospodičen za pisanje. Le žal, da se mi Jugoslovani ne moremo poslužiti teh ugodnosti, ker gospodične poleg nemščine in deloma francoščine ter angleščine, ne obvladajo drugih jezikov.

Posebno dobro pa je urejena telefonska služba. Koliko jeze, prepira, zabavljanja je s tem prbranjenega. Saj je sedaj nad 400 poročevalcev raznih narodnosti tu v Ga-Pa, in vsak pošilja vsak dan enkrat, nekateri po dvakrat ali celo trikrat poročila svojim listom. Sedaj se pa oglašiš pri telefonistini, ji poveš državo in številko lista ter čas, kdaj hočeš govoriti. Tu prejmeš listek s številko in čakaš v biroju, dokler se ne pojavi na steni električna številka, ki se ujema s tvojo in pa številka celice, kjer naj telefoniraš. Naročeni čas držijo točno in gre eventuelna zakasnitev edino na račun zaslednih prog v inozemstvu.

— Pri zaprtju, motnjah v prebavi vzemite zjutraj na prazen želodec kozarec naravnih »Franz Josef grenčev«.

Naši fantje so dobro razporeženi

Vsak dan pridno trenirajo in mažejo smuči po navodilih trenerja Kuisme. Z večeršnjim uspehom smo zadovoljni, četudi smo vsi prepričani, da bi lahko bilo boljše, ako ne bi bilo take smole. Vendar moramo pomisliti, da smo prvič nastopili v tako hudi konkurenci in da še nikdar ni bilo toliko narodov zbranih pri nobeni zimski olimpijadi kakor sedaj. In v tej ostri borbi smo prav častno odrezali. Ako bi se Heim ne pripetil slučaj, ki sem ga včeraj omenil, potem bi bili naši uspehi večji, kakor smo računali. Revez Heim, ki se mu je to pripetilo, še danes ni prišel popolnoma k sebi. Najbolj ga boli — tako mi je rekel —, ker je toliko treniral in se toliko trudil, pa ni mogel pokazati sadove svojega dolgotrajnega treninga. Pa smo ga sedaj že položili, kajti takih slučajev je polno pri olimpijskih igrah. Je pač nesreča, s katero moramo vedno računati.

Drugače pa je v naši koloniji prav prijetno. Vsak dan se zberejo poročevalci iz Ljubljane, Zagreba in Beograda. Tudi naših fotografov ne manjka. Samo iz Ljubljane so trije, poleg ima pa še vsak poročevalec svoj aparat, tako da je te robe več ko dovolj. Sedaj lahko fotografiramo, kar hočemo, četudi so prej zatrjevali, da bodo smeli opravljati ta posel samo posebni, od olimpijskega komiteja določeni fotografi. To bo slik! Največ se seveda zanimamo za naše fante, katere vsak moment ujamejo na film.

Največje borbe se prične šele prihodnji teden, in tega se vsi, zlasti pa naši fantje dobro zavedajo. I. K.—er.

Nedeljsko tekmovalje

Ga-pa, 9. febr. Ob krasnem vremenu in ob idealnih snežnih razmerah se je danes nadaljeval drugi del tekmovalja za alpsko kombinacijo. Tokrat so nastopili moški v slalomu. Zanimanje je doseglo rekord: Ob vsej progi se je trlo gledalcev in računajo, da je gledalo tekme nad 60.000 gledalcev. To je prvič v zgodovini športa, da je prisostvovalo tekam tako ogromno število ljudstva, ki je bilo na gosto razporeženo ob vsej progi in z veliko napetostjo zasledovalo tekmovalca za tekmovalcem ter dajalo duška svojemu zadovoljstvu nad elegantnim stilom in divjo brzino tekmovalcev, ki so brzeli drug za drugim v dolino.

Proga

Tudi proga za današnji slalom je bila strasirana na Gudibergu blizu olimpijske skakalnice. Kakor je dosegel rekord število gledalcev, tako je dosegla rekord v svojevrstnosti tudi proga za slalom. Vsi strokovnjaki zatrjujejo, da je to najtežja proga za slalom sploh v Evropi. Vodila je prek samih strmih pobočij okrog obronkov, sredi proge je bil mal hrbet, najokoliševši del proge, ki je tudi zahteval največ iverje, pa je bil okrog 150 m pred ciljem. Tu je neuspešno prestal preizkušnjo tudi marsikateri od najprominentnejših tekmovalcev, saj je tu bilo okrog 50 do 55% padcev. Proga sama je bila dolga 600 m, višinska razlika pa je znašala 200 m. Na vsej progi je bilo 35 vratc. Poleg mesta, oddaljenega 150 m od cilja, kjer je bilo 50% vseh današnjih padcev, je delal tekmovalcem najhujše preglavice tudi del proge kmalu po startu, kjer so bila zaporedoma postavljena tri nasprotna vrata. Če je tekmovalec vozil skozi ta vrata s preveliko brzino, je bil v nevarnosti, da zgreši vrata, če je pa vozil prepočasi, pa je izgubil na času. Zato je zahteval ta del proge ne samo velike rutine v nogah, marveč tudi dobrega premisleka. Tudi vse ostale zastavice so bile razvrščene tako, da je vsa proga zahtevala od tekmovalcev res vsestranske izvežbanosti. Vsakršno oklevanje pred vrati je pomenilo izgubo točk in je vrglo tekmovalca v končni kvalifikaciji kar za več mest nazaj. Vsaka desetinka sekunde je igrala najvažnejšo vlogo. Dasi pa so tekmovalci mogli pokazati res svoje znanje, je pripomogel tudi prvovreten sneg. Dasi proga razmeroma ni bila dolga, je bila izbrana na takem terenu in izpeljana tako, da so prišle pri tekmovalcu v poštev prav vse možnosti, ki se jih more tekmovalec posluževati na najrazličnejših terenih in progah. Taka proga je pomenila iznenađenje tudi za svetovne prvake. Najlažje stališče so imeli pač Nemci, ki so na teh terenih neprestano vadili. Tudi glede naših tekmo-

Dogodek drugega dneva v Garmisch-Partenkirchenu je bila zmagava Norvežanka Leila Schou, ki ji, kakor vidimo na sliki, čestitajo.

valcev moremo reči, da tako proge še niso imeli nikdar pred seboj, dasi so vadili v najtežjih alpskih terenih.

Tekmovalci na progi

Okrog starta je bilo kakor na mravljišču. Tekmovalci so stariali v onem vrstnem redu, kakor so se pasirali pri smuku.

Oči tisočernih gledalcev so bile uprte na startno mesto, ko je prvi tekmovalec Norvežan Birger Ruud zadnjič potrsal s smučkami po snegu. Vse je pričakovalo, kdaj bo pretrgal startni trak. In ko je nato Ruud v globokem predkionu zdrčal s starta, je vsem tisočernim gledalcem zastal dih, vse, dokler jim Birger v elegantnih likih v sredi proge ni zginit izpred oči. Preizkušnjo skozi troje protivratc v začetku proge je prestal brezhibno, in tudi sredo proge, kjer se je dala brzina najbolj razviti, je vozil z veliko brzino. Ravno ta brzina pa je bila najbrž vzrok, da je ta svetovni prvak v zadnjem delu proge padel. Takoj se je sicer pobral in dirjal naprej, zapustil pa je ta padeč nanj viden vtis: Kar po vrsti je še dvakrat padel. Ceravno se je vedno takoj pobral in s pomočjo palic skušal doseči spet isto brzino, je bilo že jasno, da do cilja ne bo več mogel pridobiti tega, kar je izgubil. Vozil je sicer krasno in hitro, prvo mesto pa mu je radi treh padcev prav gotovo splavalo po snegu. Ko je privozil skozi cilj, je električni ura pokazala čas 85 sekund in devet desetink.

Za njim je startal Nemeec Franz Pfürri (št. 2). V globokem počepu je obvladal vsa tri nasprotna vrata, proti mali muldic, ki je bila precej nevarna, je malo zavril in v naslednjem trenutku ga je že zaneslo čez »muldec, nakar je v največji brzini zdiral preko največje strmine. V splošnem je vozil mnogo previdneje kakor Ruud. S tem je tudi dokazal, da je bilo treba na tej progi tekmovalci bolj z glavo kakor z nogami. Dosegel je namreč čas 72 sek. 1 deset. (torej za 13 sekund boljše od Ruudovega). Tudi ostali tekmovalci so pokazali na progah pravo umetnijo, vendar Pfürrija ni nobeden prekosil. Prvi tek se je končal s sledečimi rezultati: 1. Pfürri 72,1; 2. Guzi Lantschner (Nemčija) 76,9; 3. Sertorelli (Italija) 79,2; 4. Allais (Francija) 80,4; 5. Durand (USA) 80,4; 6. Cranz 80,9; 7. Birger Ruud 85,9.

V drugem teku je dosegel najboljši čas zopet Pfürri, za njim Lantschner, nato Cranz, Allais, Wernde in Birger.

Tak vrstni red je ostal tudi pri končni kvalifikaciji.

O tekmovalcu jugoslovanske skupine poročamo na 1. strani.

Gradba železnice Št. Janž - Sevnica

Izjava gradbenega vodje inž. Otona Alfelda

Ljubljana, 8. febr.

Dela na gradnji železniške zveze med Sevnico in Št. Janžem so že v polnem teku in zato je naš poročevalec obiskal danes populadno inž. Otona Alfelda, ki vodi v imenu ljubljanske gradbene družbe inž. Dukić gradbena dela na tej železniški progi, ter je naprosil za pojasnilo o dosedanjih gradbenih delih. Inž. Alfeld je izjavil naslednje:

»Dne 26. novembra je bila licitacija v Beogradu pri oddelku za gradnjo železnice v prometnem ministertvu. Dne 7. dec. smo posneli na terenu podatke o progi ter napravili zakoličenje trase in načrte. Začeli smo pa z delom po božiču, ko smo imeli najbolj potrebno orodje zbrano. Provačun za progo je znašal 12.280.000 Din. Mi pa smo jo zlicitali za 7.600.000 Din ter smo bili najcenejši med 13 ponudniki. S pravim delom pa smo pričeli po 6. januarju, ker je poprej snežilo.

Prvi predor, ki ga sedaj gradimo, je dolg 314 m, in sicer med kilometri 5,5 in 5,8 v smeri od Št. Janža proti Sevnici. Št. Janž ima 17,7 km. Hribine so tukaj precej mešane, prevladujejo pa smovi trisa s precej premočnimi plastmi. Tehniških težkoč zaenkrat ni. Pri prvem predoru smo napravili le podkrovni rov z obeh strani, in sicer po 40 m. Hrib, katerega vrtamo, je tu 120 m nad nivojem bodoče železnice.

Drugi predor je zasnovan med 7,2 in 7,5 km ter bo dolg 284 m. Pričeli smo ga teden dni kasneje ter je z ene strani že dolg 50 m, z druge pa 40 m. Hrib, ki ga tu vrtamo, je približno tako visok, kakor pri prvem predoru.

Teden dni po drugem predoru pa smo pričeli vrtati tretji predor, in sicer na kilometru 7,9 do 8,1. Ta predor proti Sevnici je najkrajši ter bo dolg 188 do kvečmetri 214 m. Pri vseh treh predorih smo naleteli na iste triaste plasti. Vrtamo prav za prav samo nosove hribov, ki segajo v dolino Mirne. Mirna se namreč vije tod zelo vijugasto

ter njenim vijugam bodoča železnica ne more slediti ter si mora poiskati krajšo pot. To, kar delamo sedaj, pa je samo predsek v hribe, sami podkrovni rovi, katerih prerez znaša komaj po 5 kvadratnih metrov, dočim bo normalen rov skozi hribe povsod znašal 36 do 40 kvadratnih metrov ter ga bomo obokali. Nadaljna dela, ki jih opravljamo, so izkopavanja panjev starih dreves. Gradivo, ki ga izkopljamo, dovažamo na nasipe med sektorje. Prava dela na odprti progi na se še niso pričela. Prava tako tudi še nismo gradili poslopj. Zaenkrat dela na progi 250 delavcev, povečini domačinov. Za delo v predorih se ni javilo dovolj domačinov in smo morali vzeti Ličane, ki so vajeni predornih del, ker so že delali predore v južnih delih države.

Tvrška Dukić je prevzela samo spodnji ustroj proge in predore. Tir sam bo polagala železnica. Vse naše delo mora biti dokončano do 26. maja 1937. Predore bomo gradili ves čas, ko pa nastopi lepše vreme, dobi kruha pri naši gradnji okoli 1000 do 1200 delavcev ter bomo v glavnem najemali domačine. Ze sedaj nas prihajajo prositi za delo, toda moramo jih odklanjati in časih celo dati kakšno podporo. V načrtu sta dve postaji, in sicer Tržišče ter Jelovec.

Zaenkrat torej samo vrtamo, in sicer samo na ročno orodje. Glavni stroji za vrtanje pa še pridejo. Razen mene vodita delo še dva inženjerja, prideljeni pa so nam še dva tehnika, 5 nadzornikov, 4 predelavci in dva administrativna uradnika. Do izkopa je napeljan že tir zasile železnice za vozčke, ki v glavnem že kaže smer, kako bo tekla železnica. S temi vozčki prevažamo nakopano gradivo iz predora na nasipe. Delavstvo povečini stanuje pri bližnjih kmetih. Domače prebivalstvo nam je nadvse naklonjeno, ie pa zelo mnogo ponudb delovnih moči, tako da se jih s težavo otrsamo, ker pač zaenkrat ne moremo sprejeti vseh prosilcev. Prihajajo pa tudi delavci po dva do tri dni daleč.